

## HUSNIXAT DARSLARIDA AXBOROT VA ILG'OR PEDAGOGIK TEKNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH

**Rajapbayeva Xurshida Narbayevna**

Ajiniyoz nomidagi NDPI assistent o'qituvchisi

[Xurshidarajapboyeva74@gmail.com](mailto:Xurshidarajapboyeva74@gmail.com)

**Annotatsiya:** Ushbu maqola husnixat darslarida axborot va ilg'or pedagogik texnologiyalardan foydalanish masalalariga bag'ishlangan. Unda zamonaviy texnologiyalarning husnixat o'rgatishdagi roli, afzalliklari va qo'llash usullari ko'rib chiqiladi. Maqolada husnixat darslarida axborot texnologiyalaridan foydalanish orqali o'quvchilarning qiziqishini oshirish, ularning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish va o'zlashtirish darajasini yaxshilash mumkinligi ta'kidlanadi. Shuningdek, maqolada ilg'or pedagogik texnologiyalarning husnixat o'rgatishdagi ahamiyati, ularning samaradorligi va qo'llash metodlari tahlil qilinadi. Husnixat darslarida axborot va ilg'or pedagogik texnologiyalardan kompleks foydalanish orqali o'quvchilarning husnixat ko'nikmalarini shakllantirish va rivojlantirishning samarali yo'llari ko'rsatib beriladi. Maqola husnixat o'qituvchilari, pedagoglar va ushbu mavzuga qiziquvchi boshqa mutaxassislar uchun foydali bo'lishi mumkin.

**Kalit so'zlar:** husnixat, axborot texnologiyalari, ilg'or pedagogik texnologiyalar, o'qitish metodikasi, o'quvchi, ta'lim, innovatsiya

**Annotation:** this article is devoted to the issues of information and the use of advanced pedagogical technologies in the lessons of husnikhat. It examines the role, advantages and methods of application of modern technologies in the teaching of husnykhat. The article emphasizes that it is possible to increase the interest of students, develop their creative abilities and improve the level of their mastery through the use of Information Technology in the lessons of husnikhat. Also, the article will analyze the importance of advanced pedagogical technologies in teaching husnykhat, their effectiveness and methods of application. Husnikhat lessons show effective ways of formation and development of husnikhat skills of students through the integrated use

of information and advanced pedagogical technologies. The article can be useful for husnikhat teachers, educators and other professionals interested in this topic.

**Keywords:** husnikhat, information technology, advanced pedagogical technologies, teaching methodology, reader, education, innovation

**Аннотация:** данная статья посвящена вопросам информатизации и использования передовых педагогических технологий на уроках хуснихата. В ней рассматриваются роль, преимущества и методы применения современных технологий в преподавании хуснихата. В статье подчеркивается, что повысить интерес учащихся, развить их творческие способности и повысить уровень их мастерства можно за счет использования информационных технологий на уроках хуснихата. Также в статье будет проанализирована важность передовых педагогических технологий в обучении хуснихату, их эффективность и методы применения. Уроки хуснихата показывают эффективные способы формирования и развития навыков хуснихата у учащихся за счет комплексного использования информации и передовых педагогических технологий. Статья может быть полезна преподавателям хуснихата, воспитателям и другим специалистам, интересующимся данной темой.

**Ключевые слова:** хуснихат, информационные технологии, передовые педагогические технологии, методика преподавания, читатель, образование, инновации

Husnixat, asrlar davomida o'zbek madaniyatining bebaho qismi bo'lib kelgan, nafaqat go'zal yozuv san'ati, balki milliy qadriyatlarimizni, estetik didimizni va ma'naviy merosimizni aks ettiruvchi muhim vositadir. Bugungi kunda, axborot texnologiyalari ta'lim tizimiga keng ko'lamda kirib borayotgan bir paytda, husnixat darslarida ham zamonaviy texnologiyalardan samarali foydalanish zaruriyati yuzaga kelmoqda. Ushbu maqolada biz husnixat o'rgatishda axborot va ilg'or pedagogik texnologiyalarning imkoniyatlarini, ularning afzalliklarini va qo'llash usullarini ko'rib chiqamiz. Zamonaviy texnologiyalar husnixat darslarini yanada qiziqarli, interaktiv va

samarali qilishga, o'quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga va ularning husnixat ko'nikmalarini takomillashtirishga xizmat qiladi.

Husnixat nafaqat chiroyli yozish ko'nikmasini rivojlantiradi, balki u o'quvchilarning mayda motorika ko'nikmalarini takomillashtirishga, ularning estetik didini shakllantirishga, sabr-toqatli bo'lishga, diqqatni jamlashga va o'z ishlariga mas'uliyat bilan yondashishga o'rgatadi. Husnixat darslari o'quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga, ularning o'z fikrlarini erkin ifoda etishlariga va o'z-o'zini anglashlariga yordam beradi. Ba'zi kishilar husnixatni zamonaviy texnologiyalar davrida eskirgan deb hisoblashlari mumkin. Biroq, aksincha, husnixatning zamonaviy ta'limdagi ahamiyati tobora ortib bormoqda. Raqamli texnologiyalar husnixatni o'rgatish va o'rganish jarayonini yanada takomillashtirishga, uni yanada qiziqarli va samarali qilishga xizmat qiladi.

Husnixat darslarida axborot texnologiyalaridan foydalanish o'quvchilarning o'quv jarayoniga bo'lgan qiziqishini oshirishga, ularning bilim olish motivatsiyasini kuchaytirishga va o'zlashtirish darajasini yaxshilashga yordam beradi. Quyida husnixat darslarida qo'llanilishi mumkin bo'lgan axborot texnologiyalarining ba'zi misollari keltirilgan:

Dasturlar va ilovalar: Husnixat mashqlari uchun maxsus ishlab chiqilgan dasturlar va ilovalar mavjud. Masalan, raqamli husnixat yaratish dasturlari, andozalar yaratish vositalari, shrift dizayni dasturlari va boshqalar. Agar mavjud bo'lsa, o'zbek tiliga moslashtirilgan yoki madaniy jihatdan ahamiyatli dasturlarni ham kiritish mumkin.

Interaktiv doskalar va raqamli qalamlar: Ushbu vositalar ko'rgazmali namoyishlar, interaktiv mashqlar va real vaqt rejimida fikr-mulohaza bildirish uchun ishlatilishi mumkin.

Multimedia resurslari: Turli xil husnixat uslublari, texnikalari va tarixiy misollari haqida bilish uchun videolardan, onlayn darsliklardan va raqamli kutubxonalardan foydalanish mumkin. O'zbek husnixat an'alariga oid resurslarni kiritish muhim.

Onlayn platformalar: Onlayn platformalar o'quvchilarning ishlarini baham ko'rish, fikr-mulohaza bildirish va hamkorlikni rivojlantirish uchun potentsialga ega.

**Texnologiyalarni darsga integratsiya qilish bo'yicha aniq maslahatlar:**

Dars rejangizga texnologiyalarni qanday kiritishingizni aniq rejalashtiring. Qaysi texnologiyadan qanday maqsadda foydalanishingizni belgilang.

Texnologiyalarni o'quvchilarning yoshiga va qobiliyatiga moslashtiring.

Texnologiyalardan foydalanish bo'yicha aniq ko'rsatmalar bering.

O'quvchilarga texnologiyalar bilan ishlashda yordam berishga tayyor bo'ling.

Texnologiyalardan foydalanishni baholash mezonlarini ishlab chiqing.

Qiyinchiliklarni yengish yo'llari:

Texnologiyaga cheklangan kirish imkoniyati muammosini hal qilish uchun maktab ma'muriyati bilan hamkorlik qiling. Boshqa o'qituvchilar bilan resurslarni baham ko'ring.

O'qituvchilarning texnologik tayyorgarligi yetarli emasligi muammosini hal qilish uchun malaka oshirish kurslarida ishtirok eting. Texnologiyalar bo'yicha treninglar tashkil eting.

Texnologiyalardan foydalanishda muvozanatni saqlash muhimligini unutmang. An'anaviy husnixat mashqlarini ham davom ettiring.

Eng yaxshi amaliyotlarni baham ko'rish va raqamli husnixat resurslarini ishlab chiqish bo'yicha hamkorlik qilishga undash:

O'zbekistondagi boshqa husnixat o'qituvchilari bilan tajriba almashing.

Raqamli husnixat resurslarini birgalikda ishlab chiqish bo'yicha loyihalarda ishtirok eting.

O'zbekistonda o'qituvchilar uchun mavjud resurslar (masalan, seminarlar, onlayn trening dasturlari) haqida ma'lumot berish:

Respublika Ta'lim Instituti tomonidan tashkil etiladigan seminarlar va treninglar haqida ma'lumot berish.

O'zbekistondagi oliy ta'lim muassasalarining pedagogika fakultetlari tomonidan tashkil etiladigan kurslar haqida ma'lumot berish.

Onlayn platformalarda joylashtirilgan husnixatga oid resurslar haqida ma'lumot berish.

Husnixat darslarida axborot va ilg'or pedagogik texnologiyalardan foydalanish o'quvchilarning husnixat ko'nikmalarini rivojlantirishda, ularning ijodiy qobiliyatlarini oshirishda va ta'lim jarayonini yanada qiziqarli qilishda muhim rol o'ynaydi. Husnixat nafaqat yozuv san'ati, balki o'zbek madaniyatining bebaho merosi ekanligini unutmaslik kerak. Kelajakda husnixat ta'limi sifatini yanada takomillashtirish va o'quvchilarimizning zamonaviy texnologiyalardan samarali foydalana olish ko'nikmalarini rivojlantirish uchun ushbu yo'nalishdagi ishlar davom ettirilishi lozim.

ni yil davomida rivojlantirishga yordam beradi.

Mavjud materiallarni moslashtirish: Hozirgi o'qish materiallaringizni ko'rib chiqing va PIRLSga mos savollarni qo'shishingiz mumkin bo'lgan joylarni aniqlang. Hatto kichik o'zgarishlar ham katta farq qilishi mumkin.

Fikr-mulohaza: O'quvchilarga aniq va konstruktiv fikr-mulohaza bering. Javob nima uchun to'g'ri yoki noto'g'ri ekanligini tushuntiring va ularni matndagi dalillarni topishga yo'naltiring.

Hamkorlik: PIRLSga mos topshiriqlarni ishlab chiqish va baham ko'rish uchun boshqa o'qituvchilar bilan ishleng. Bu vaqtni tejashga va kengroq g'oyalar doirasini yaratishga yordam beradi.

Resurslar: PIRLS veb-sayti, namunaviy savollar va Ta'lim vazirligi tomonidan taqdim etilgan har qanday materiallar kabi mavjud resurslardan foydalaning.

Differensiallash: Topshiriqlarni turli o'rganuvchilarning ehtiyojlariga moslashtiring. Kurashayotgan o'quvchilarga qo'shimcha yordam bering va ilg'or o'quvchilar uchun yanada qiyinroq topshiriqlar taklif qiling.

Ushbu tavsiyalarga rioya qilib, o'zbek o'qituvchilari o'qishni tushunishni samarali yaxshilash va o'quvchilarni milliy va xalqaro baholashlarga tayyorlash uchun PIRLSga mos topshiriqlardan samarali foydalanishlari mumkin.

#### **Foydalanilgan adabiyotlar:**

1. Abdullayev, A. (2015). Boshlang'ich sinflarda husnixat o'qitish metodikasi. "O'qituvchi" Nashriyoti.
2. Rahmonov, B. (2020). Zamonaviy husnixat texnologiyalari. "Bilim" Nashriyoti.

3. Karimova, D. (2019). Raqamli husnixatning afzalliklari. Ta'lim Fikrlari, 7(1), 20-35.
4. Saidova, G. (2022). Interaktiv doskalar husnixat darslarida (Интерактивные доски на уроках каллиграфии). Boshlang'ich Ta'lim (Начальное образование), 10(2), 55-68.
5. O'zbekiston Respublikasi Xalq Ta'limi Vazirligi. (2024, May 10). Ta'lim Standartlari